

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового)
рівня вищої освіти – доктора філософії – спеціальності
091 «Біологія»

III.1.5. «Популяційна біологія рослин та організація біогеоценозів»

Компетентність спираючись на закони формування та функціонування популяцій, аналізувати останні з позицій системного, екологічного та популяційного підходів.

Здатність сформулювати уявлення про популяцію як специфічний рівень живого, їх екологію, географію, динаміку, поведінку, адаптацію, еволюцію, взаємодію; оцінити місце популяції в біоценозі та екосистемі; застосовувати класифікації екоморф рослин для аналізу популяцій.

Знання базових теоретичних принципів популяційної біології; сучасних поглядів на біоценоз як сукупність живих організмів, що населяють певну ділянку суші або водоймища і характеризуються певними відносинами як між собою, так і з абіотичними факторами середовища та роль у ньому рослин; сучасних підходів та методик відновлення та збереження, охорони популяцій рідкісних видів.

Уміння застосовувати їх для аналізу популяцій та їх ролі в біоценозі; виділяти в природі вікові групи популяції, оцінювати вікові спектри; проводити віталітетний аналіз, оцінку життєздатності, виживання, відновлення, вимирання, стратегії; застосовувати методики якісного та кількісного аналізу динаміки популяцій; застосовувати сучасні методи дослідження біоценозів (інструментальні, статистичні, тощо); на базі отриманих відомостей виконувати картування популяцій рослин, розробляти сценарії відновлення та збереження популяцій вразливих видів рослин.

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ
І ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

3-й семестр

№	Назва дисципліни	Екзамен/ залік	Кількість годин			
			Лекції	Лабора- торні	Практ./ семін.	Самост. робота
III.1.5.	Популяційна біологія рослин та організація біогеоценозів	Залік	12	–	12	20

Тема 1. Поняття популяції. Типи популяцій. (2 год.).

Тема 2. Рослинна популяція та її властивості. Екологічні ніші. (2 год.).

Тема 3. Внутрішньопопуляційна структура. (2 год.).

Тема 4. Динаміка популяцій. Гомеостаз популяцій. (2 год.).

Тема 5. Охорона популяцій. Популяція як об'єкт використання, моніторингу та управління. (2 год.).

Тема 6. Біогеоценоз: поняття, сутність, властивості. Біогеоценоз і екосистема (2 год.).

4-й семестр

№	Назва дисципліни	Екзамен/ залік	Кількість годин			
			Лекції	Лабораторні	Практ./ семін.	Самост. робота
III.1.5.	Популяційна біологія рослин та організація біогеоценозів	Залік	8	–	8	30

- Тема 7. Біоценозні екосистеми, їх стійкість і стабільність. (2 год.).
Тема 8. Видова і просторова структура біогеоценозу. (2 год.).
Тема 9. Динаміка і сукцесії біогеоценозів. (2 год.).
Тема 10. Типологія біогеоценозів. (2 год.).

Література:

- Гиляров А.М. Популяционная экология. М.: Изд-во Моск. ун-та, 1990.— 191 с. Голубець М.А. Екосистемологія. Львів, 2000.—216 с.
Дідух Я.П. Популяційна екологія / Я.П. Дідух. —К.: Фітосоціоцентр, 1998. —192 с. Дылис Н.В. Основы биогеоценологии. (Учеб. пос. для географ. специальностей ун-тов). — М., 1978. — 151 с.
Злобин Ю. А. Принципы и методы изучения ценологических популяций растений / Учеб.-методич. пособие. — Казань.: 1989. — 146 с.
Злобин Ю. А. Популяционная экология растений: современное состояние, точки роста / Ю.А.Злобин . — Сумы. : Унив. книга, 2009.—263 с..
Злобин Ю.А. Популяции редких видов растений: теоретические основы и методика изучения: монография / Ю.А. Злобин, В.Г. Скляр, А.А. Клименко. — Сумы.: Университетская книга, 2013. —439 с.
Проблемы биогеоценологии. М.: Наука. 1973.— 232 с.
Программа и методика биогеоценологических исследований. М.: Наука. 1966. —313с.
Уиттекер Р. Сообщества и экосистемы. М.: Прогресс, 1980. —328 с. Яблоков А.В. Популяционная биология. М.: Высш. шк., 1987. —303 с.

Програму підготував
доктор біол. наук,
професор Д.В. Дубина